

Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre

Møteprotokoll

Utvalg: Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga
álbmotmeahccestivra
Møtested: Farmen Camping, Farmen Camping, Syltefjorddalen, Båtsfjord kommune
Dato: 22.06.2026
Tidspunkt: 11:00 - 16:30 (inkl. Rib befarings)

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Frank Inge Sivertsen	Medlem	Sametinget - Sámediggi
Birger Knudsen	Leder	Vardø kommune
Willy Pedersen	Medlem	Finnmark fylkeskommune
Bård Kostamo Olsen	Medlem	Unjárgga gielda - Nesseby kommune
Sara Sukuvara Smuk	Medlem	Sametinget - Sámediggi

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Wenche Pedersen	Medlem	Vadsø kommune
Elise Lund Holm	Medlem	Båtsfjord kommune

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader:

Øvrige frammøtte:

Navn

Geir Østereng

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 24/26	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
ST 25/26	Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av godkjenner protokoll		
ST 26/26	Behandling av søknad om oppsett av venorgamme og fiskeoppsynets anledning til bruk av el-sykkel langs Sandfjordelva - Vardø Sportsfiskeforening - Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde		2026/5465
ST 27/26	Behandling av søknad om bruk av drone - Komagdalen - Hestdalen - Sandfjorddalen - 2026 - UIT Norges arktiske universitet/ COAT		2026/5757
ST 28/26	Behandling av søknad om utlegg av pukkellaks - påvirkning på vegetasjon - Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Nord Universitet -		2026/7015
ST 29/26	Orienteringssaker styremøte 22 juni 2026 Varangerhalvøya nasjonalparkstyre		2026/1869
ST 30/26	Eventuelt		
RS 16/26	Godkjent søknad om virksomhetsvisning ved E6 Varangerbotn - Varanger samiske museum og Varangerhalvøya nasjonalpark - Nesseby kommune		2024/685
RS 17/26	Godkjenning – søknad om etablering av infotavle – Varangerhalvøya nasjonalpark - Berlevåg 4/1 - kommunalt infopunkt - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - diverse saker 2026		2026/566
RS 18/26	Presiseringer - Varangerhalvøya nasjonalpark - skadefelling og lisensfelling i verneområder		2025/10784
RS 19/26	Svar - søknad om oppsett av infotavle i cortenstål - infobygg Hornøya - besøksforvaltning 2019 - 2022 Varangerhalvøya nasjonalpark		2019/5499

ST 24/26 Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 22.06.2026

Behandling

Vedtak

5 av 7 representanter møtte. Styret var beslutningsdyktig.
Enstemmig.

ST 25/26 Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av godkjenner protokoll

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 22.06.2026

Behandling

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjent. Bård Kostamo Olsen valgt som godkjenner av protokoll.
Enstemmig.

ST 26/26 Behandling av søknad om oppsett av venorgamme og fiskeoppsynets anledning til bruk av el-sykkel langs Sandfjordelva - Vardø Sportsfiskeforening - Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre innvilger tillatelse til oppsett av Venorgamme (telt) ved kjøresporet sør for Rundhaugen for periode det pågår fiske i Sandfjordelva i 2026 innen Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci. Formålet er til bruk ved fiskeoppsyn

Motorferdsel

Det innvilges tillatelse til totalt 2 turer tur /retur med ATV på omsøkt trase. En tur for å frakte opp gammen og en tur for å frakte ned gammen, som skal benyttes ved fiskeoppsyn. Tidsrommet 1 juli – 15 september 2026.

Det innvilges tillatelse til bruk av en el-sykkel på angitt kjørespor til Rundhaugen, for fiskeoppsynet for Sandfjordelva i forbindelse med oppsynet.

Vilkår:

Kjøretrase for ATV og el-sykkel samt plasseringssted for gamle fremgår av kart 1. (under) som var vedlagt søknaden.

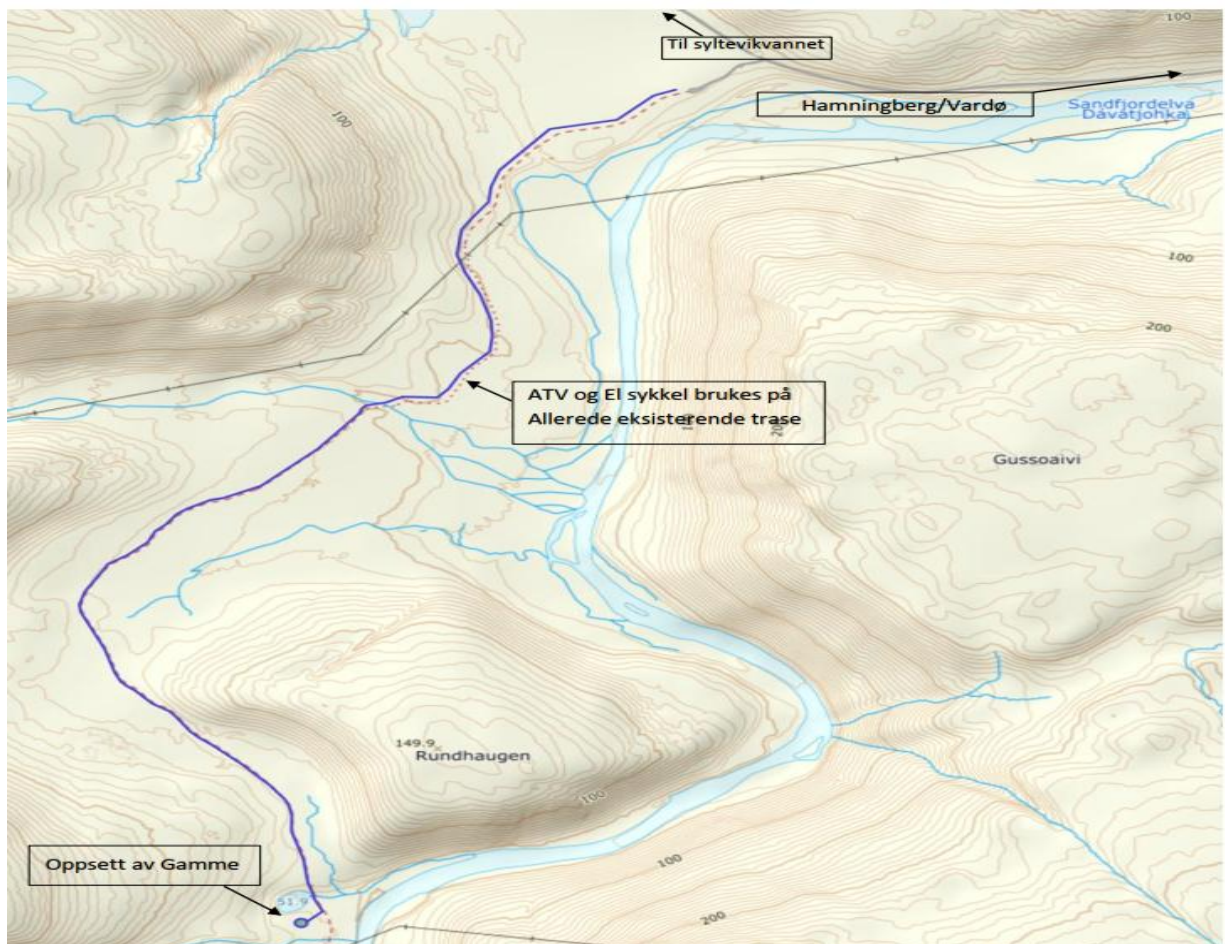
Tillatelsen skal tas med og kunne forevises ved kontroll.

I forkant av kjøring med ATV skal kjøreløgg fylles ut med navn, dato og tidspunkt for start med penn.

Prinsippene for sporløs ferdsel skal benyttes.

Toalettfasiliteter skal organiseres slik at alt avfall kan fraktes ut jfr. verneforskriftens bestemmelser. Gammen (teltet) skal plasseres slik at den ikke etablerer spor i terrenget.

Matrester eller fiskeslo skal ikke legges igjen i naturen, da det vil bedre forholdene for rødreven, som er en trussel for fjellreven på Varangerhalvøya.

Kart 1. Plassering av gamle i blått punkt. Trase for ATV og el-sykkel i lilla strek.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 22.06.2026

Behandling

Vedtak

Som innstilt. Enstemmig.

ST 27/26 Behandling av søknad om bruk av drone - Komagdalen - Hestdalen - Sandfjorddalen - 2026 - UIT Norges arktiske universitet/ COAT

Forvalters innstilling

UIT Norges Arktiske universitet får delvis innvilget dispensasjon fra verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark til å benytte drone i Komagdalen, Hestdalen og Sandfjorddalen jamfør Naturmangfoldlovens § 48. Flyging skal skje ved COATs faste målepunkter og transekter.

Formålet skal være å dokumentere de samme lokalitetene som allerede er gjenstand for langvarig økologisk overvåking, slik at dronedata kan supplere og berike eksisterende datasett.

Det gis ikke dispensasjon til å fly for å lage innhold til sosiale medier, da det kan gjøres i studieområde som ligger utenfor nasjonalparken.

Dispensasjonen gjelder 1 – 5 august 2026. Det kan flys med kort varighet med en liten drone DJI Mini-serien (under 250 g), inntil 10 minutter av gangen. Totalt 60 minutter per dag, men kortest mulig.

Vilkår

- Flyging må skje i minst 1 km avstand fra fjellrevhiene i områdene.
- Flygningene avbrytes umiddelbart dersom det observeres tegn på uro hos dyr (fugl som letter i flokk, reinsdyr som flykter, osv.).
- Dronen holdes på respektfull avstand fra observerte dyr – avstand til tamrein må være tilstrekkelig til at vanlig aktivitet ikke endres, som vil være noe erfaringsbasert. Behøring avstand fra fugl, slik at de ikke forstyrres skal ivaretas.
- Flygning unngås nær stier og områder med høy besøkstetthet for å ikke forstyrre andre friluftsliv-utøvere. Om det er turgåer i området det planlegges å flys må flyging utsettes.
- Operatøren er til stede ved dronen under hele flygningen og opprettholder full kontroll til enhver tid.
- Søker vil holde seg oppdatert om aktuelle naturhensyn i de konkrete flyområdene i forkant av aktiviteten, gjerne i dialog med forvaltningsmyndigheten.

Ved planlegging av aktivitet må det tas forholdsregler for å unngå å miste dronen mht. gps forstyrrelser, da Varangerhalvøya nå er utsatt for jamming, som kan gi feil posisjon på gps, eller at gps-data ikke lar seg laste ned. Nasjonal sikkerhetsmyndighets nylige målinger i nasjonalparken og omegn tilsier at påvirkning er sterkest nærmest grensen til Russland, men er også sterkere med økende høyde på halvøya.

Alle flygninger skal gjennomføres innenfor synsrekkevidde (VLOS) og i tråd med Luftfartstilsynets regelverk.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 22.06.2026

Behandling

Vedtak

Som innstilt. Enstemmig.

ST 28/26 Behandling av søknad om utlegg av pukkellaks - påvirkning på vegetasjon - Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Nord Universitet -

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre dispenserer fra verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde, jamfør Naturmangfoldlovens § 48, til å;

- ✓legge ut 2 pukkellaks per år, med totalt 6 bur på 50x50x20 cm. i en månedsperiode i 2026 og 2027 – 15 august til 15 september.
- ✓Det kan tas 4 jordprøvetakinger 50g, vegetasjonsplot 50x50 cm begge år.
- ✓I 2027 gis tillatelse til å fly med drone i 10 minutter med støynivå 70 db, og det kan benyttes viltkamera på plot D2, E og F dette året som omsøkt.
- ✓Reinbeitedistriktet skal varsles i forkant av flygingen, da det kan pågå driving av rein i september.

Vilkår for tillatelsen

- Tillatelsen kan trekkes tilbake dersom forvaltningsmyndigheten mener det er nødvendig.
- Tillatelse for forsøket i 2026 og 2027 tilsier ikke at forsøket vil bli forlenget.

En forutsetning for at forsøket kan gå i gang må være at vegetasjonen ansees for å kunne hente seg inn i løpet av noen år.

- Området har egne bestemmelser om å ivareta vegetasjon. Vesterelva har begrenset oppgang av anadrome arter og større mer langvarige feltforsøk bør planlegges i andre tilsvarende områder utenfor verneområdene, om mulig.

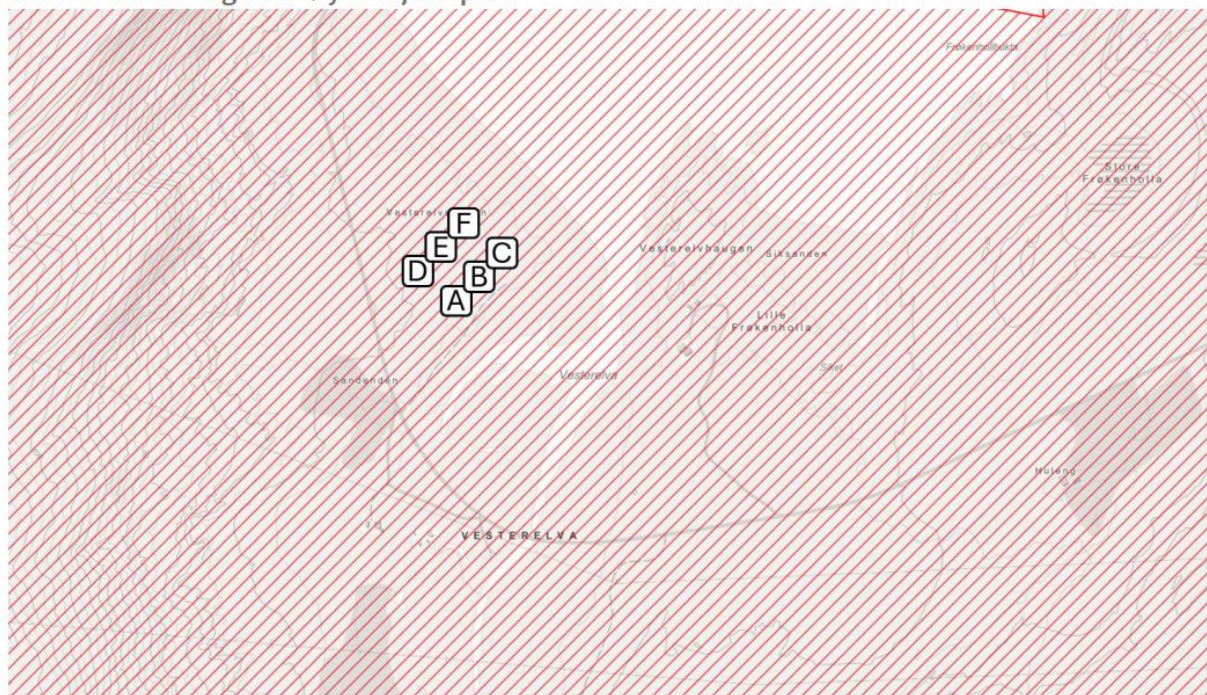
Betingelse for at forsøket kan gå i gang

- Rapport fra prosjektet skal sendes til Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre c/o sftfpost@statsforvalteren.no
- Bur må merkes, slik at brukere av området forstår hva dette er. Området nærmest vei besøkes ofte av veiturister.
- Tillatelse fra grunneiere må innhentes

Det er søkt kort tid i forkant av behandling før sommeren 2026, og vi har ikke rukket å sende søknad på høring til beitenæringen i området, som innebærer for søker;

- Reinbeitedistrikt 6 må orienteres om prosjektet og være positiv da dyr går på beite her.
- Persfjorden beitelag må orienteres og være positiv til forsøkene da dyr går på beite her.

Vesterelva i Varangerhalvøya nasjonalpark

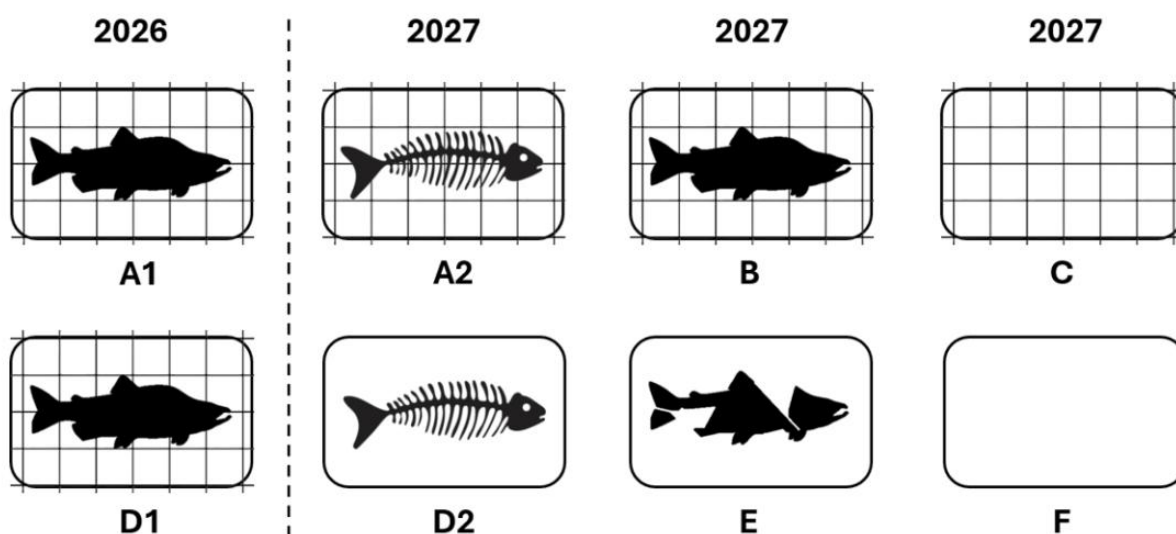
Kart. 6 lokasjoner for forskning på hvordan vegetasjon og jord påvirkes av utgytt pukkellaks.

Søknaden

Hensikten med forsøkene er å se om utgytt pukkellaks kan tilføre betydelige mengder marine næringsstoffer til tilgrensende økosystem, med tydelige effekter på blant annet vegetasjonsstruktur og primærproduksjon. I Varanger har pukkellaksen en toårssyklus, hvor flest vandrer opp i elvene i massive antall, og utgjør en trussel til naturlige forekommende arter i vassdragene. Oppgangen av pukkellaks i norske vassdrag kan dermed frigjøre store, synkroniserte pulser av marine næringsstoffer til tilgrensende terrestriske økosystemer.

Utgitt pukkellaks representerer dermed en ny og synkronisert næringstilgang som kan påvirke økosystemstruktur og funksjon.

Dette prosjektet skal avklare hvordan marine ressurser fra invasiv pukkellaks fordeles i terrestriske næringsnett og påvirker økosystemfunksjon langs invaderte vassdrag. Søker vil gjøre dette gjennom tre overlappende studier som skal styrke forståelsen av hvordan arten påvirke økosystemfunksjon, næringsnett og vegetasjonsstruktur langs nordlige elveutløp. Først vil vi videreføre et pågående prosjekt som dokumenterer havørns (*Haliaeetus albicilla*) aggregative respons på gytende pukkellaks, samt havørns predasjon og transport av utgytt pukkellaks fra elv til land. Ved å avklare hvordan predasjon påvirker tilgjengeligheten av pukkellakskadavre før naturlig dødelighet, etablerer vi et sentralt grunnlag for de videre studiene. Deretter vil vi kartlegge fordeling av pukkellakskadavre langs andre elveutløp for å modellere tilførselen av marine næringsstoffer til tilgrensende økosystemer. Avslutningsvis vil vi undersøke hvordan slike næringstilførsler kan påvirke vegetasjonsstrukturen langs invaderte vassdrag, som utgjør den delen av prosjektet det her søkes tillatelse til.

Figur 2. Hver lokalitet vil ha totalt seks vegetasjonsplot med seks ulike forsøksbehandlinger, hvorav plot A1 og D1 etableres i 2026, og gjenbrukes som plot A2 og D2 i 2027. (A1) vegetasjonsplot med ett enkelt pukkellakskadaver og skjermingsbur, (A2) gjenbruk av plot A1 fra 2026 med skjermingsbur. (B) vegetasjonsplot med ett enkelt pukkellakskadaver og skjermingsbur, (C) kontrollplot med skjermingsbur, (D1) vegetasjonsplot med ett enkelt pukkellakskadaver og skjermingsbur, (D2) gjenbruk av plot D1 fra 2026 uten skjermingsbur, (E) ett enkelt pukkellakskadaver uten tilsvarende skjermingsbur, (F) kontrollplot uten tilsvarende skjermingsbur.

Praktisk gjennomføring av feltforsøk i 2027:

Denne delen av feltforsøket vil kreve etablering av fire nye vegetasjonsplot, derav to ulike kadaverplot og to ulike kontrollplot. Et plot med utelukkelse av åtseletere (B) og et uten utelukkelse av åtseletere (E), videre et kontrollplot med skjermingsbur (C) og et kontrollplot uten skjermingsbur (F). Alle vegetasjonsplot vil bli etablert som avmerket i kartet (Fig.1.). Utvalgte plot vil i tillegg bli overvåket med viltkamera under studieperioden, derav plot A2, B, D2 og E. Mellom 13 og 14 august vil alle seks plot bli undersøkt ved bruk av en standardprotokoll for (7) vegetasjonsundersøkelse, (8) jordprøvetaking, ca. 50 g per plot, (9) georeferering og droneundersøkelse. Denne datainnsamlingen vil gjentas mellom 18 og 19 september. **Totalt: 2 pukkellakskadaver, ca. 2kg, 12 jordprøver, ca. 600g, 3 skjermingsbur, 2 droneoverflyvninger, ca. 70dB og 3 viltkamera.**

2026: Aktivt feltarbeid med vegetasjonsplot A1 og D1

Initiale lokalitets- og vegetasjonsundersøkelser 13 august.

- Etablere vegetasjonsplot A1 og D1 med pukkellakskadaver som sikres med skjermingsbur.
- GPS-basert georeferering av plot A1 og D1.
- Jordprøvetaking i plot A1 og D1 før nedbrytning av pukkellakskadavre.

Avsluttende lokalitets- og vegetasjonsundersøkelser 17 september

- Jordprøvetaking i plot A1 og D1 etter nedbrytning av pukkellakskadavre.
- Fjerne skjermingsbur i vegetasjonsplot A1 og D1.
- Eventuelle kadaverrester etterlates.

2027: Aktivt feltarbeid med vegetasjonsplot A2 – F

Initiale lokalitets- og vegetasjonsundersøkelser 11-12 august.

- Reetablere vegetasjonsplot A2 og D2.
- Etablere vegetasjonsplot B, C, E og F.
- GPS-basert georeferering av plot A2, B, C, D2, E og F.
- Drone-basert overflyvning med multispekterkamera, ca. 10 minutters flytid.
- Vegetasjonsundersøkelser i plot A2, B, C, D2, E og F.
- Jordprøvetaking i plot A2, B, C, D2, E og F før nedbrytning av pukkellakskadavre.

Avsluttende lokalitets- og vegetasjonsundersøkelser 18-19 september.

- Drone-basert overflyvning med multispekterkamera, ca. 10 minutters flytid.
- Vegetasjonsundersøkelser i plot A2, B, C, D2, E og F.
- Jordprøvetaking i plot A2, B, C, D2, E og F etter nedbrytning av pukkellakskadavre.
- Fjerne skjermingsbur fra vegetasjonsplot A2, B og C.
- Fjerne viltkamera fra vegetasjonsplot D2, E og F.
- Eventuelle kadaverrester etterlates.

Samtidig vil forsøkene gjennomføres med stor varsomhet, da selv små inngrep kan få uforholdsmessig store konsekvenser i et allerede sårbart system. Derfor er også feltperioden tilpasset fuglelivet tilknyttet området.

Naturmangfoldet i nasjonalparken

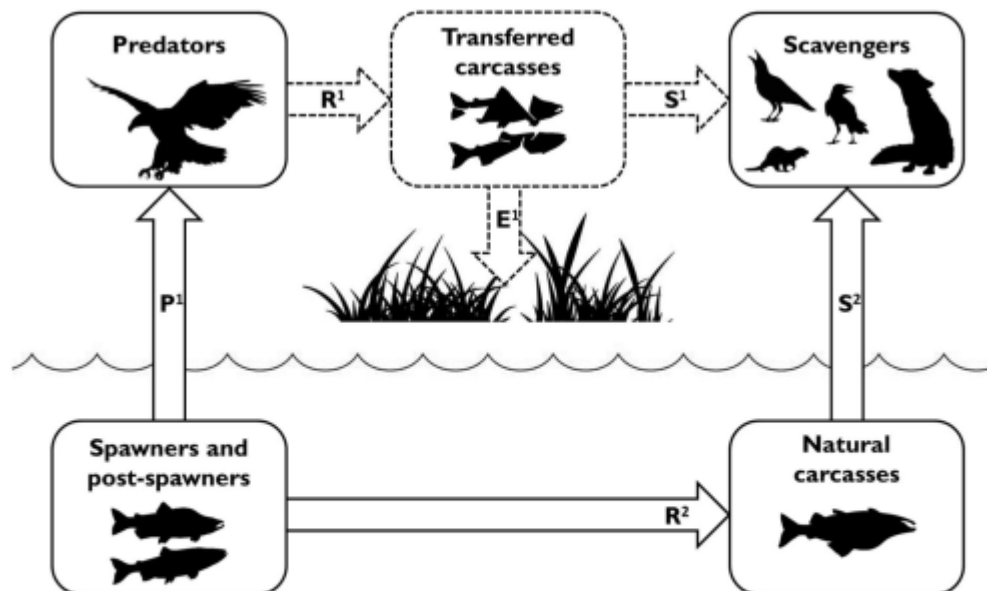
Storparten av Varangerhalvøya er skogløs og preget av lynghei, myrer og blokkmark. Plantelivet er allikevel særpreget fordi området er møtested for mange arktiske, østlige og sørlige arter. Mange arter er her på grensen av sitt utbredelsesområde. Stedvis kalkrik berggrunn gir lommer med sjeldne planter. Fjellreven på Varangerhalvøya er den eneste kystnære bestanden i Fastlands-Norge.

1: Hvorfor bør vi gjennomføre slike feltforsøk innenfor vernegrensen?

Det er viktig å gjennomføre feltforsøk innenfor vernegrensen for å forstå hvordan økosystemet responderer på næringstilførsel fra pukkellaks. Slike resultater kan ikke gjenskapes fullt ut, og felldata gir derfor mer pålitelig kunnskap.

2: Forvaltningsutfordringer i Varangerhalvøya nasjonalpark

Selv om Vesterelva er en forpaktet elv med betydelige forvaltningstiltak mot pukkellaks (Thorstad et al., 2025). Har tidevannsdynamikken i elveutløpet tilgjengeligjort død og døende pukkellaks for områdets fugle- og dyreliv (Fig. 3). Et tidligere forskningsstudie fra Skallelv-vassdraget har påvist et høyt spredningspotensial av marine næringsstoffer gjennom blant annet havørn, og slike næringsoverføringer må også forventes i Vesterelva (Bonde & Stien, 2024).

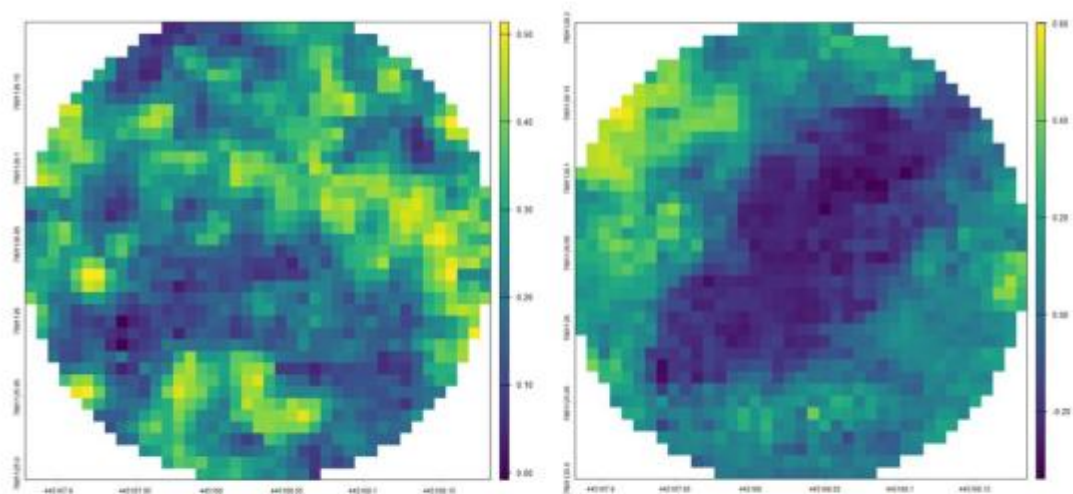
Figur 3. Viser for hvordan marine næringsstoffer fra pukkellaks kan fordeles i terrestriske næringsnett, inkludert næringsoverføring til vegetasjon (E¹).

3: Kartlegge potensielle endringer i viktige verneområder

Artsrike områder kan være særlig sårbare for økologiske effekter av pukkellaks. Dette skyldes at forstyrrelser og økt næringstilførsel kan endre konkurranseforholdene og gjøre det lettere for andre arter å etablere seg. Slike endringer kan føre til at opprinnelige og sårbare arter fortrenses, noe som igjen kan svekke viktige økosystemfunksjoner i reservatet. Pågående klimaendringer kan forsterke disse effektene ytterligere, samt bidra til å svekke motstandskraften til den verneverdige floraen i områder, og som igjen øke risikoen for langsiktige økologiske endringer.

4: Forventet utfall av feltforsøket i Varangerhalvøya nasjonalpark

Vi forventer at vegetasjonen under pukkellakskadaverne vil visne eller dø i 2026, før frigjørelsen av marine næringstoffer bidrar til gjenvekst i 2027 (Fig. 4). Hvilke arter som vil dominere tilveksten etter slike forstyrrelser er fortsatt ukjent, men vi kan anta at suksesjonen vil samsvare med resultater fra et upublisert kadaverstudie i kystnær subarktisk flora. I dette studiet ble NDVI (i.e. Normalized Difference Vegetation Index), er en drone-basert måling som viser helsen og tettheten til vegetasjonen. Friske planter reflekterer mye nærinfrarødt lys, mens stressede planter reflekterer mindre. Dronebildene måler denne forskjellen og gir hver piksel en verdi (Fig. 4).

Figur 4. Viser hvordan vegetasjonen initialt kan respondere på et pukkellakskadaver. Modellene viser NDVI målinger fra juli og august i 2025, hvor modellen til venstre representerer vegetasjonsmålinger for utleggelse av ett enkelt pukkellakskadaver, mens modellen til høyre representerer vegetasjonsmålinger etter nedbrytelsen av ett enkelt pukkellakskadaver har forstyrret floraen.

5: potensielt utbytte av feltforsøket

I sammenheng med reservates naturverdier vil et mulig utbytte av forskningsinitiativet i Varangerhalvøya nasjonalpark kunne bidra kartlegges av vegetasjonseffekter, samt informere forvaltningsbeslutninger eller utforme målrettede forvaltningstiltak i slike verneområder.

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 22.06.2026

Vedtak

Som innstilt. Enstemmig.

ST 29/26 Orienteringssaker styremøte 22 juni 2026 Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Forvalters innstilling

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 22.06.2026

Behandling

Vedtak

- Vi lager et oppslag på Facebook om viktigheten av å ha med kart og kompass på Varangerhalvøya.
- Jamming påvirker GPS-nettet på Varangerhalvøya.
- Toetasjershytta i Syltefjorddalen - vi ber en sakkyndig se over hytta mht. nødvendig istandsetting, slik at den kan komme istand på sikt og bli et lite infopunkt. Fjerning av forøvrig søppel følges opp i tiltaksplan for 2027.
- Vi søker midler til krykkjehotell i Kiberg, og slutter oss til Vardø kommunes prosjekt om etablering, slik at flere reirplasser etableres enn kommunens først planlagte modul på 90 reirplasser. Forutsetter ekstra tildelt finansiering.
- Vi søker om dispensasjon til å grøfte langs vei med noen stikkrenner, til Komagdalen gjennom Komagværstranda naturreservat.
- Må i såfall samfinansieres med Vardø kommune.

Forøvrige orienteringssaker tatt til orientering.
Enstemmig vedtatt.

ST 30/26 Eventuelt

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 22.06.2026

Behandling

Vedtak

Ingen saker. Enstemmig.

**RS 16/26 Godkjent søknad om virksomhetsvisning ved E6
Varangerbotn - Varanger samiske museum og
Varangerhalvøya nasjonalpark - Nesseby kommune**

**RS 17/26 Godkjenning – søknad om etablering av infotavle –
Varangerhalvøya nasjonalpark - Berlevåg 4/1 - kommunalt
infopunkt - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre - diverse
saker 2026**

**RS 18/26 Presiseringer - Varangerhalvøya nasjonalpark -
skadefelling og lisensfelling i verneområder**

**RS 19/26 Svar - søknad om oppsett av infotavle i cortenstål -
infobygg Hornøya - besøksforvaltning 2019 - 2022
Varangerhalvøya nasjonalpark**